

ori mai mică, de câtu unu dramu. Una-mie grame, facu unu *chilo-gramu*; ér' a mia-parte din gramă, este unu mili-gramu. Într'unu chilo-gramu, suntu mai bine de câtu trei litre.

Stogulu.— Stogulu de măsură, are 12 stânjini împrejur, 4 tulpina și alți 4 vârful, *Căpița* de măsură, are 4 stânjini împrejur și trei tulpina, împreună cu vârful.

Balotulu.— Balotulu este unitatea cea mai mare, cu care se măsură hârtiea. Într'unu balotu, suntu 10 topuri; într'unu topu, 20 conțuri; și într'unu conțu, 24 côle hârtie pentru scrisu, și 25 côle hârtie, pentru tipariu.

Posta.— Posta are 8 mii stânjini lungime, și este calculată pe unu timpu de 2 și jumătate ore, câtu se pôte călcă cu trăsură cu cai, séu 5 și jumătate ore, cu carulu cu boi.

Monedele.— Monedele încă au unu sistemu de măsurare. Baza sistemului monedaru, e *leulu* — împărțitu în 100 bani. Monedele suntu de trei soiuri: de *auru*, de *argintu* și de *aramă*. Cele de aur, mergu crescându de la 5, pênă la 40 lei; cele de argintu, de la unulu, pênă la 5 lei; și cele de aramă, de la unulu, pênă la 10 bani.

18. Faceți-vă Comercianți!

Cine-va are necesitate de orezu, cafe, pâne, carne, untu-de-lemnu, luminări, soponu și alte lucruri. Elu se duce și găsește tôte aceste, la unu omu. Și ca să iee din aceste lucruri, atâta câtu-i trebuie, ce i se cere să lese în locu? — Așa: bani trebuie să lese. Acum: schimbulu ce s'a făcutu, se numesce *Comerciu* séu *negoțu*. Ér' omulu ce-a datu acele lucruri și-a luat u bani pentru ele, se numesce *Comerciantu* séu *neguțitoru*. Lucrurile ce-a datu, se numescu *marfă*; ér' banii câți a luat u, se numescu *prețulu* marfei. Casa în care se ține marfa, se numesce *dughenă* séu *magasie*. Când se vinde marfa, se cântăresce séu măsură.

Celu ce vine să iee pentru bani marfă, să țice că o cumpără. Loculu unde suntu multe dughene și magasi cu felurite mărfuri, se numesce târgu séu orașu. În unele orașe, suntu mai mulți neguțitori, de câtu în altele. Astu-feliu de orașe, suntu aședate mai cu sémă pe lângă ape mari. Cea mai mare parte de mărfuri, suntu aduse din țeri depărtate.

Neguțitorulu a cumpăratu marfa sa, de la alții; însă elu a cumpărat'o mai eftină, de cumu o vinde; adecă: a datu mai pu-cini bani, de câtu iea. Banii ce-a datu elu pe marfă, se numescu *capitalulu* séu. Banii însă câți iea mai multu de câtu a